

Enligt sändlista

BILDANDE AV *Mossaträsk-Stormyran*

Objektnummer	2000667
Län	Västernorrland
Kommun	Örnsköldsvik
Socken	Anundsjö
Fastighet	Mossaträsk 1:11
Markägare	Staten genom naturvårdsverket.
Förvaltare	Länsstyrelsen
Lägesbeskrivning	25 km nordost om Junsele
Mittpunkt	x: 613295,6 y: 7080615 (SWEREF 99)
Areal [hektar]	900,4
Prod skogsmark [ha]	239,1
Natura 2000	SE0710144
Naturtyper [ha]	
	Myr 487,6
	Sumpskogsimpediment 97,7
	Granskog 94,7
	Vatten 55,4
	Lövblandad barrskog 47,2
	Lövsumpskog 34,7
	Barrsumpskog 22,5
	Impediment 20,6
	Hygge 18,6
	Tallskog 9,7
	Barrblandskog 8,7
	Triviallövskog 3

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Länsstyrelsen förklarade 1998-12-02 (dnr 231-3812-98) med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som utmärkts på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat. Med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken upphävs tidigare förvaltningsinriktning för en begränsad del av naturreservatet. Vidare ändras, med stöd av 7 kap 5, 6 och 30 §§

miljöbalken samt 22 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. (1998:1252), delar av föreskrifterna och förvaltningsinriktningen för naturreservatet. Avsikten med dessa förändringar är att ge reservatet en mer ändamålsenlig utformning och förvaltning, som bättre tillgodoser det ursprungliga syftet med skyddet.

När detta beslut vunnit laga kraft i alla delar upphör tidigare beslutshandling från 2002-08-30, (dnr 511-4147-02 inklusive skötselplan), att gälla och ersätts av detta beslut.

För att trygga ändamålet med naturreservatet förordnar länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter ska gälla. Föreskrifterna enligt 7 kap 30 § miljöbalken gäller från 7 december 2012 även om de överklagas.

Med stöd av 3 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan.

SYFTE

Området skyddas i syfte att bevara biologisk mångfald och en värdefull naturmiljö, närmare bestämt en av länets största och ornitologiskt mest värdefulla skogsmyrmosaiker, en betydelsefull häckningslokal för fåglar samt tillhörande vattenmiljöer. Detta innebär att processer och strukturer - såsom ostörd hydrologi med därtill hörande vattenståndsvariationer och de till skog, myr och vatten hörande organismgrupperna - ska utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Mångformigheten av myrar, vattenmiljöer, sump- och fastmarksskogar utgör tillsammans en stor och sammanhållen enhet.

För att förbättra områdets, av dikning försämrade hydrologi ska igenläggning av diken samt därtill hörande röjning av träd och buskar ske. Främmande trädslag ska avlägsnas inom naturreservatet. I bestånd som tidigare präglats av brand bör också naturvårdsbränning genomföras.

De i området ingående Natura 2000-habitaten (se nedan) ska bevaras i gynnsam bevarandestatus.

Syftet är även att, inom ramen för ovanstående syfte, hålla området tillgängligt för allmänheten samt att ge förbättrade möjligheter till fågelskådning.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Föreskrifter enligt 7 kap 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 uppföra byggnad eller annan anläggning.
- 2 bedriva täkt, anordna upplag, borra, spränga, schakta, gräva, muddra, utfylla, tippa eller på annat sätt skada mark, block och vattenmiljö.
- 3 dika, dikesrensa eller dämna.

- 4 anlägga luft- eller markledning, stängsel eller hägnad.
- 5 anlägga väg, stig eller spång.
- 6 avverka, fälla eller skada växande eller döda träd, upparbeta vindfällan, skogsplantera eller utföra annan skogsvårdsåtgärd.
- 7 sprida kemiska eller biologiska bekämpningsmedel, kalk eller gödselmedel.
- 8 inplantera djur (inklusive fisk), växter eller andra organismer.
- 9 framföra motordrivna fordon, med undantag av motorbåt, annat än i samband med uttransport av skjutna älgar och björnar, varvid risken för skador på mark och vegetation ska minimeras.
- 10 upplåta mark för militär övningsverksamhet.
- 11 riva bäverdammar.
- 12 medföra ej kopplad hund annat än i samband med den jakt som får bedrivas i reservatet.
- 13 bedriva jakt under perioden 15 mars – 31 augusti, fågeljakt är förbjuden hela året. Tillstånd kan sökas för ringmärkning eller fällfångst, exempelvis för fångst av mink, mårddhund, bisam eller andra främmande arter.

B. Föreskrifter om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla intrång enligt 7 kap 6 § miljöbalken.

Markägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas tåla att följande åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet:

- 1 upphuggning och markering av reservatsgränsen.
- 2 uppsättning av informationstavlor.
- 3 anläggning och underhåll av stigar och spänger.
- 4 igenläggning av diken med därtill hörande avverkning av buskar och träd längs dikeskanter för att återställa våtmarkernas hydrologi. Dikesigenläggningar får inte påverka omgivande markägares fastigheter genom förhöjda vattennivåer. Skulle så ske ska reservatsförvaltaren genomföra åtgärder, t.ex. dikesrensningar, uppströms översta dämnet för att motverka de förhöjda vattennivåerna.
- 5 undersökningar av mark, vatten, vegetation och djurliv samt markeringar av därtill hörande provytor.
- 6 kontrollerade naturvårdsbränningar med eventuella därtill hörande selektiva huggningsingrepp och anläggande av mineraljordssträngar.
- 7 uppförande och underhåll av fågeltorn och rastplats.
- 8 avverkning av främmande trädslag.
- 9 biotoprestaurering av vattendrag genom bl.a. återförande av sten och block.

C. Föreskrifter enligt 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet samt om ordningen i övrigt inom reservatet.

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att:

- 1 fälla eller på annat sätt skada levande eller döda stående och omkullfallna träd och buskar.
- 2 insamla mossor, svampar, kärlväxter eller lavar med undantag för plockning av matsvamp för husbehov.
- 3 framföra motordrivet fordon, inklusive snöskoter, med undantag av motorbåt.
- 4 klättra i boträd eller på annat sätt medvetet störa eller skada djurlivet.
- 5 insamla eller föra bort ryggradslösa djur.
- 6 genom grävning eller på annat sätt skada mark, block och vattenmiljö.
- 7 uppföra anläggning, såsom vindskydd, koja, rastplats, spång, stängsel, ledning, mast eller torn.
- 8 medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur.
- 9 sätta upp skylt, tavla, affisch eller göra inskrift.
- 10 använda området för idrottsarrangemang utan länsstyrelsens tillstånd.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för rivning av bäverdamm som påverkar väg eller mark utanför reservatet. Observera att dylik rivning regleras i 29 § jaktförordningen (1987:905).

Länsstyrelsen kan ge tillstånd för vetenskapliga undersökningar som innebär någon form av markering, fällfångst eller annan åverkan, under förutsättning att denna åverkan inte annat än alldeles obetydligt påverkar de värden som reservatet syftar till att bevara. Vetenskapliga undersökningar som inte innebär markering av provytor eller annan åverkan är tillåtna i reservatet. Vidare ska föreskrifterna inte hindra att i vetenskapligt syfte ta minsta möjliga mängd belägg för artbestämning av exempelvis svampar eller insekter. Observera dock att insamling av vissa arter även kan vara reglerad i artskyddsförordningen (2007:845).

Föreskriften A8 om förbud att inplantera djur, växter eller andra organismer gäller ej Mossaträsksjön.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för bedrivande av renskötsel, inklusive exempelvis snöskoterkörning, i enlighet med bland annat rennäringslagen (1971:437) och terrängkörningsförordningen (1978:594).

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för jakträttsinnehavare att, efter tillstånd hos länsstyrelsen, uppföra och underhålla befintliga jaktorn, samt att transportera material till dessa med snöskoter på tjälad och snötäckt mark. Befintliga jaktorn som ägs av nyttjanderättshavaren ska rivras om de inte längre behövs eller är av bristfällig kvalitet. Material till jaktorn eller ved för eldning vid jaktorn får ej tas inom naturreservatet, och träd får ej fällas i samband med uppförande eller underhåll av jaktorn. Anslag om pågående jakt ska sättas upp, under tiden för jaktens utövande, på lämplig plats.

I enlighet med 2 § förordning om områdesskydd enligt miljöbalken mm, ansvarar länsstyrelsen för förvaltningen av reservatet. Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att utföra de åtgärder som anges ovan under B och som specificeras i skötselplanen.

Föreskrifterna under C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte nyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄLEN FÖR BESLUT

Områdesbeskrivning

Mossaträsk-Stormyran är ett av länets största skogsmyrkomplex. Området är beläget 425-460 meter över havet i ett relativt flackt skogslandskap. Runt Mossaträsksjön finns ett moränbacklandskap utbildat, d.v.s. kulliga moränformer som sticker upp ur myren och bildar fastmarksholmar. Låga och långa utdragna moränformer (drumlinisering från SV) finns nordväst om sjön. Berggrunden består av ögonförande granitiska bergarter ("ögonförande" betyder att kalifältspaten har stelnat långsamt och bildar större klumpar, s.k. "ögon" i graniten) men täcks inom reservatet av morän och torv. Lagerföljden i torvmarken utgörs i huvudsak av lågförmultnad starrtorv som började bildas för 8000-7500 år sedan.

Huvuddelen av myrkomplexet utgörs av ett välutbildat strängflarckärr med upp till 2-3 hektar stora vattenfyllda flarkar. De stora arealerna blöt myrmark erbjuder mycket goda betingelser för ett rikt fågelliv. Bland annat förekommer häckande brushane, dvärgbeckasin och myrsnäppa. Andra arter som noterats är sädgås, enkelbeckasin, småspov, grönbena och gluttsnäppa. Myrens vegetation är huvudsakligen av fattig typ med arter som dystarr, ängsull, flaskstarr, kallgräs och strängstarr i flarkarna och trådstarr, blåtåtel, ljung, dvärgbjörk och tall på strängarna. Partier av intermediär vegetation förekommer bitvis i sträng-flarckärren, här finns arter som snip, vitstarr, dyttåg och piprensarmossa. Sträng-flarckärret avvattnas åt sydost ut i Mossaträsksjön. Väster och söder om Mossaträsksjön finns ett antal skogsbevuxna fastmarksholmar. I norr finns öppna topogena kärr som bitvis omges av skogsbevuxen myr och sumpskog.

I norra delen av naturreservatet finns flera diken som är mellan 100-400 m långa och påverkar hydrologin både lokalt och generellt. De flesta av dessa diken är anlagda för att höja produktionen i contortaplaneringarna. Här rinner också en del av Storbäcken vars västra biflöde delvis är utträtat och delvis övergår till diket som avvattnar Mellankälsmyran i naturreservatet. I södra delen av naturreservatet, söder om Mossaträsksjön, finns också diken, det längsta mer än 520 m långt.

Anslutande skogsbestånd liksom skogsholmarna inne i komplexet är i regel lågproduktiva och glesa barrblandskogar. Övergången mellan trädbevuxen myr och sumpskog/fastmarksskog är ofta svår att urskilja. Tallen dominerar och granen kommer in först på lite mer produktiv mark. Stubbar efter tidigare dimensionsavverkningar förekommer i varierande omfattning över hela området. Kolade trädrester och högstubbar vittnar här och var om tidigare bränder där även de fuktigare partierna har berörts. I nordväst och längs komplexets västra kant har avverkningar skett under första hälften av 1990-talet men i stort

har de till myren angränsande skogarna undgått modernt skogsbruk. Delar av myrkomplexet har tidigare nyttjats till slätter. Tillsammans utgör mosaiken av myrar, vatten, sump- och fastmarksskogar en stor och sammanhållen enhet med få motsvarigheter i länet.

Området besöks i ringa omfattning av allmänheten.

Natura 2000

Hela naturreservatet ingår i EU:s nätverk Natura 2000 enligt art- och habitatdirektivet samt Fågeldirektivet. Inom Natura 2000-området finns i direktiven ingående naturtyper (se nedan) och åtta fågelarter nämligen, svarthakedopping, tjäder, trana, ljunpipare, brushane, grönbena, pärluggla och orre. En särskild bevarandeplan finns för Natura 2000-området.

Framtida verksamheter i anslutning till reservatet som på ett betydande sätt kan påverka miljön i Natura 2000-området, kan kräva tillstånd. Detta regleras dock ej av föreskrifterna för reservatet, utan av annan lagstiftning (miljöbalken 7 kap 28 § m fl).

I naturreservatet ingår följande naturtyper enligt art- och habitatdirektivet, areal i ha:

3160	Dystrofa sjöar och småvatten	7,1 ha
7140	Öppna svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn	19 ha
7310	*Aapamyrar	549 ha
9010	*Västlig taiga	136 ha
9080	*Lövsumpskogar av fennoskandisk typ	2,6 ha
91D0	*Skogbevuxen myr	38,5 ha

Ärendets beredning

Vid myrfågelinventeringen i slutet av 1970-talet (Simonsson och Dynesius 1980), liksom vid den länstäckande våtmarksinventeringen i början av 1990-talet (Grundström och Uppsäll 1994) kom Mossaträsk-Stormyran att klassas i högsta naturvärdesklass (klass I). Området ingick i Naturvårdsverkets säkerställandeplan för våtmarksområden, Myrskyddsplan för Sverige som fastställdes 1994. Vid revideringen av myrskyddsplanen 2006 uteslöts området då det redan var skyddat. År 2002 utsågs Mossaträsk-Stormyran till att ingå i det internationella våtmarksnätverket RAMSAR. Området ingår även i Europeiska Unionens nätverk för skyddade områden, Natura 2000 efter förslag från länsstyrelsen och regeringen 1998. För markförvärvet inför reservatsbildandet 1998 erhöles medfinansiering från EU:s LIFE-fond, motsvarande 50 procent av kostnaden.

I Örnsköldsviks kommuns översiktsplan, antagen 2007, är området utpekade som riksintresse för naturvård. Inga motstående intressen finns redovisade. Området är redovisat som naturvårdsobjekt 84154 i länsstyrelsens underlagsmaterial.

Vid arbete med LIFE nature-projektet "Life to ad(d)mire" (projekttid 2010-2015) vars syfte är att återställa/förbättra hydrologin och förbättra läget för hävdgynnade våtmarksarter inom fem Natura 2000-våtmarker framkom även ett behov av revidering av reservatets föreskrifter och skötselplan för att kunna genomföra restaureringsåtgärder i form av dikesinläggningar.

Under remissbehandlingen har, i enlighet med Sveriges geologiska undersöknings skrivelse från mars 2005 (01-266/2005), information hämtats från digitalt underlagsmaterial från mineralrättsregistret. Därvid har inga motstående intressen eller andra försvårande omständigheter påträffats.

Yttranden har inkommit från Havs- och vattenmyndigheten, SCA Skog AB, Skogsstyrelsen, SGU och Regelrådet. Ingen har framfört invändningar mot områdesskyddet. SCA har synpunkter kring eventuella effekter av dikesigenläggningen på omgivande mark och hur länsstyrelsen hanterar sådan skada i de fall det uppkommer. Vidare vill man att skrivelserna kring jakt ändras så att dessa mer liknar lydelsen som används i jakträttsavtalet. SCA önskar även att avtal om att använda väg skrivs för de vägar där det finns en informationsskylt vid vägslut. SGU har kompletterat med fakta kring geologi.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen har beaktat de vid remissförfarandet inkomna synpunkterna genom bearbetning av beslut och skötselplan.

Rörande SCA:s fråga om länsstyrelsens agerande vid eventuell skada för tredjepart så menar länsstyrelsen att eventuella kompensationsanspråk får lösas mellan staten och berörd sakägare i det fall skada uppkommer. Enligt föreskrift B4 har också länsstyrelsen möjlighet att genomföra åtgärder uppströms översta dämnet i respektive dike för att motverka förhöjda vattennivåer på grannfastigheter. Rörande skyltning är länsstyrelsens hållning att avtal om väg bör ingås för den väg som det hänvisas till med vägs skyltar eller väghänvisning på hemsidan. Informationsskyltar för naturreservatet sätts upp vid de ställen där besökare naturligt kan tänkas komma in i reservatet för att göra dessa uppmärksamma på bl.a. vilka föreskrifter som gäller.

Mossaträsk-Stormyran är ett av länets största skogsmyrkomplex. Mångformigheten av myrar, vattenmiljöer, sump- och fastmarksskogar utgör tillsammans en stor och sammanhållen värdekärna med bland annat mycket höga ornitologiska värden. Området har få motsvarigheter i länet och bör skyddas för sina biologiska värden.

Naturvärdena i dessa miljöer är oförenliga med konventionella skogsbruksmetoder och annan exploatering. Genom naturreservatsbildning undanröjs dessa hot och förutsättningarna för bevarande av naturskogsmiljön, med dess strukturer och därtill hörande arter, förbättras.

Mot bakgrund av att området är en av länets mest värdefulla och största (ca 900 hektar) fågelmyrar, antaget som Natura2000-område, skyddsområde enligt fågeldirektivet och dessutom antaget som Ramsarområde anser länsstyrelsen att jakt ska förbjudas under perioden 15 mars-31 augusti och att fågeljakt förbjuds under hela året inom reservatet för att minimera störningar på fågellivet. Eftersom syftet med naturreservatet bl.a. är att skydda en ornitologiskt värdefull skogsmyrmosaik och betydelsefull fågelokal är jakt under den period som fåglarna uppehåller sig på myren inte förenligt med syftet. Med ett jaktförbud inom området kan reservatet fungera som en ostörd våtmark vid häckning för fåglar, som därigenom har möjlighet att bibehålla eller förstärka populationen.

Även skogshöns som tjäder och orre kan, inte minst då områdets storlek beaktas, gynnas av att störningar i området är förhållandevis ringa. Av beslutshandlingarna från 1998 framgår att ingen småviltsjakt ska upplåtas efter nuvarande jakträttsavtals utgång.

Länsstyrelsen bedömer att ett förbud mot utplantering av fisk är motiverat mot bakgrund av att syftet med reservatet är att processer och strukturer - såsom ostörd hydrologi med därtill hörande vattenståndsvariationer och de till skog, myr och vatten hörande organismgrupperna - ska utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer. Ur bevarandebiologiskt perspektiv är en grundläggande åtgärd att minimera manipulering av antalet organismer, såväl naturligt förekommande som främmande, när syftet är att bevara naturligt fungerande miljöer där de aktuella organismerna ingår som grundläggande element. För den i Natura 2000 ingående naturtypen "Dystrofa sjöar och småvatten" anges att utsättning av främmande arter eller fiskstammar kan ändra konkurrensförhållanden, sprida smitta och/eller orsaka genetisk kontaminering. I det gamla beslutet från 1998 var det enligt föreskrifterna förbjudet att inplantera för trakten främmande fiskarter eller fiskstammar utan länsstyrelsens tillstånd, en föreskrift som skärps med detta beslut.

Dikningar som genomförts under 1900-talet i reservatet, framförallt i syfte att förbättra skogstillväxten, har till viss del påskyndat igenväxningen av de öppna myrmarkerna. I beslut och skötselplan föreskrivs att dessa diken ska läggas igen för att förbättra områdets hydrologi och minska igenväxningstakten. Med den skötsel som föreskrivs i beslut och skötselplan har våtmarksarter större chans att på lång sikt överleva i reservatet. Den nya inriktningen, med bl.a. igenläggning av diken, innebär att fri utveckling inte längre gäller för en begränsad del av området. Detta utgör ett upphävande enligt 7 kap 7§ miljöbalken. Upphävandet är av engångskaraktär och målet med åtgärderna är helt i linje med det ursprungliga syftet med reservatet och med denna förbättring av hydrologin stärks möjligheterna att bevara den aktuella naturmiljön. Således är det motiverat att skärpa regleringarna i form av en ny förvaltningsinriktning med stöd av 7 kap 5§ miljöbalken, och att upphäva tidigare förvaltningsinriktning i nämnda del i enlighet med 7 kap 7 §.

C-föreskriften i reservatsbeslutet från 1998 gällande förbud mot tältning annat än på anvisade platser tas bort. Länsstyrelsens bedömning är att tältning inom naturreservatet inte stör fågellivet i sådan omfattning att det motiverar ett förbud mot tältning på grund av att de habitat där fåglarna uppehåller sig är svårtillgängliga och inte lämpliga för tältning.

Länsstyrelsen bedömer att områdets bevarandevärden bidrar till uppfyllandet av miljömålen "Levande skogar" delmål 1, "Myllrande våtmarker" "Levande sjöar och vattendrag" och "Ett rikt växt och djurliv". Dessutom bedömer länsstyrelsen att ett formellt skydd är i enlighet med länsstyrelsens och skogsstyrelsens strategi för områdeskydd på skogsmark i länet från december 2005.

Länsstyrelsen bedömer att ett naturreservat i det aktuella området är förenligt med kommunens översiktsplan och med hushållningsbestämmelserna i 3 och 4 kap miljöbalken.

Länsstyrelsen finner vid en vägning mellan enskilda och allmänna intressen i enlighet med 7 kap. 25 § miljöbalken att det för att skydda och bevara ovanstående naturvärden finns skäl att besluta om att bilda ett naturreservat i området samt att förordna om föreskrifter för

att skydda området samt att fastställa en skötselplan. För att uppnå det starka skydd som behövs för områdets naturvärden bör föreskrifterna bland annat omfatta förbud mot såväl exploateringsföretag som skogsbruk.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Den som vill klaga över detta beslut ska skriva till regeringen, men skicka eller lämna skrivelsen till länsstyrelsen, postadress: Länsstyrelsen, Enheten skyddad natur, 871 86 HÄRNÖSAND.

Skrivelsen ska ha kommit in inom tre veckor från den dag klaganden fick del av beslutet. I skrivelsen ska anges vilket beslut som överklagas och den ändring som begärs. Skriv namn, adress, telefonnummer och ärendets nummer. Om ytterligare upplysningar önskas, kontakta Jonas Salmonsson telefon 0611-34 92 47, jonas.salmonsson@lansstyrelsen.se.

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling, Post- och Inrikes Tidningar (PoIT) och i ortstidningen Örnsköldsviks Allehanda. Den dag kungörelsen varit införd i ortstidning anses berörda ha fått del av beslutet.

I den slutliga handläggningen av detta ärende har även deltagit Therese Flodin, jurist, David Jonsson, fiskerikonsulent, Peter Nilsson, rovdjurskonsulent, Valter Perselli, planhandläggare, Britt Marie Lindström, enhetschef skyddad natur.

Bo Källstrand
landshövding

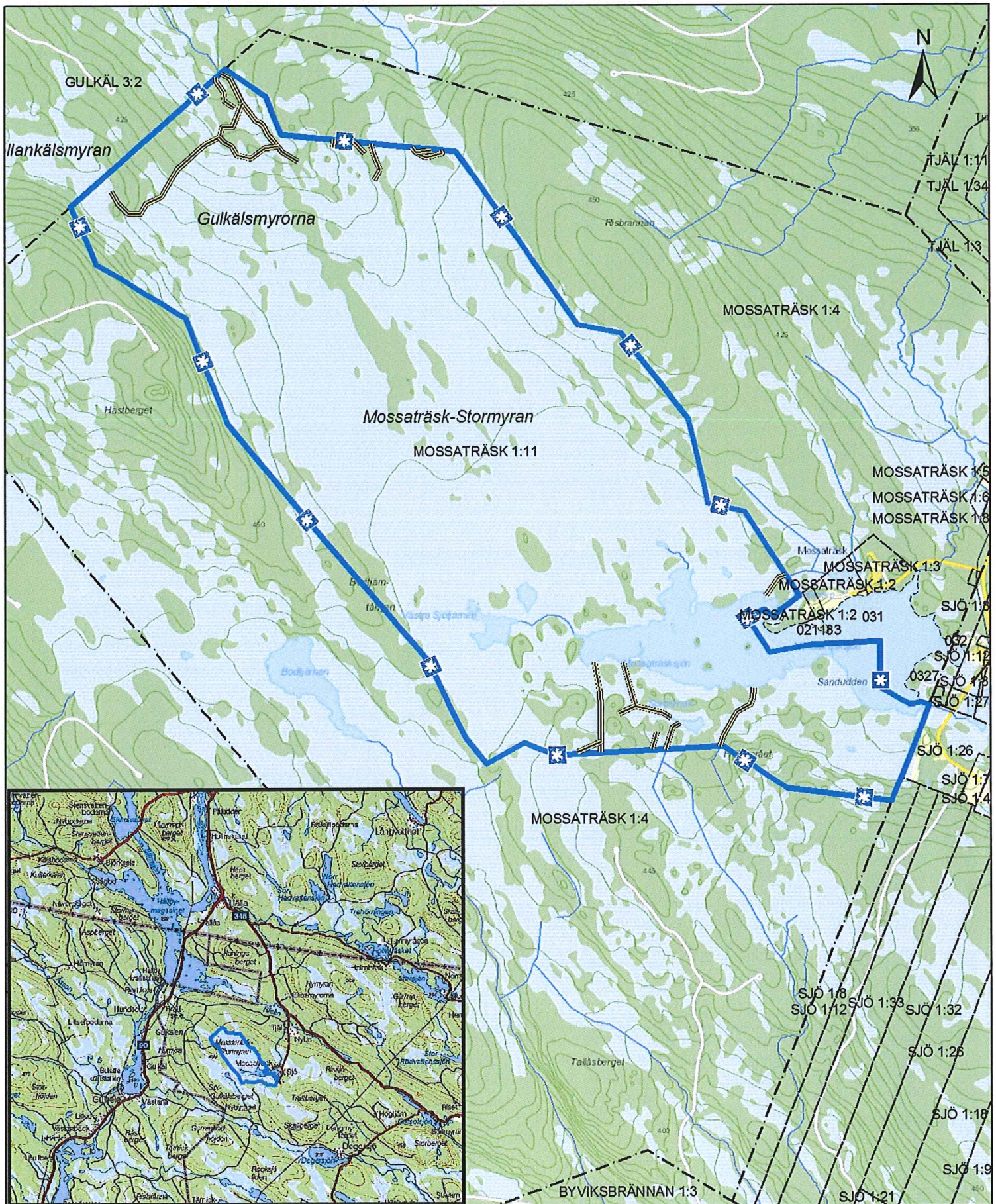
Jonas Salmonsson
naturvårdshandläggare

Bilagor

- 1 Beslutskarta
- 2 Sändlista
- 3 Skötselplan

Mossaträsk-Stormyrans naturreservat

Bilaga 1. Beslutskarta

1:28 000

Länsstyrelsen Västernorrland © Lantmäteriet

0 200 400 600 800 1000
Meter

 Reservatsgräns
 Diken

Dnr: 511-6749-12
Länsstyrelsen Västernorrland

Skötselplan för

Mossaträsk-Stormyran

Denna skötselplan används lämpligast tillsammans med det beslut som utgör grunden för denna skötselplan. I beslutet återfinns viktig information såsom beslutsmening, syfte, föreskrifter, information om Natura 2000 och en sammanfattande beskrivning av området som bland annat omfattar reservatets biologiska bevarandevärden.

Gränser

Reservatet ska märkas ut enligt svensk standard (SIS 03 15 22) genom målning på träd inom reservatet i gränsgatan och uppsättning av stolpar (oimpregnerat material) med reservatsbricka i gränsvinklar och där det är naturligt för besökare att korsa reservatsgränsen.

Brand

Om spontan brand uppkommer inom reservatet bör släckning inriktas mot naturliga avgränsningar och mot reservatets ytterkanter om räddningschefen anser att branden härmed slutligen kan bekämpas. All eventuell brandbekämpning skall ske med så skonsamma metoder som möjligt och med största hänsyn till mark, vegetation och vatten.

Servitut och samfälligheter

Några kända samfälligheter eller servitut finns inte inom naturreservatet.

Vägar

Hänvisning till parkeringen söder om reservatet sker från väg 90 norr om Gulsele. Hänvisningsskylt finns även längs väg 348 cirka 3,5 km väster om Solberg.

LIFE-projektet Life to ad(d)mire

Under åren 2010-2015 genomförs ett nationellt LIFE nature-projekt, Life to ad(d)mire. Länsstyrelsen Västernorrland är en av sju länsstyrelser inom detta projekt som syftar till att restaurera våtmarker inom Natura 2000-områden. I Västernorrland är det fem områden, tillika naturreservat, som detta restaureringsarbete kommer att pågå inom och Mossaträsk-Stormyran är ett av dessa fem.

Restaureringsarbetet innebär på Mossaträsk-Stormyran igenläggning av diken med tillhörande röjning av buskar och träd från dikeskanter för att förbättra hydrologin som försämrats av den tidigare dikningen. Igenläggningen består av dämningar av dikena på lämpliga platser, avståndet dem emellan beror på dikets typ och fallhöjd. Dikesigenläggningarna ska enbart ske

om det är genomförbart utan att påverka omgivande markägares fastigheter negativt.

Uppföljning inom projektet Life to ad(d)mire

För att följa LIFE-projektets åtgärder i reservatet genomförs vegetationsinventeringar såväl före som efter åtgärderna. Även flygfotografering av myrarna genomförs 2010 liksom 2015. En uppföljning av fågelfaunan planeras också till år 2015.

Jakt och fiske

För tiden t.o.m. 2014-12-31 har avtal träffats med jakträttsinnehavaren SCA Skog AB och Naturvårdsverket beträffande älg- och småviltsjakt. Jakträttshavaren förbinder sig genom jakträttsupplåtelsen att följa de föreskrifter som avses gälla för reservatet och därtill hörande skötselplan. När detta beslut träder i kraft ska jakt mellan perioden 15 mars-31 augusti samt ingen fågeljakt under hela året upplåtas. Tillstånd kan sökas för ringmärkning eller fällfångst, exempelvis för fångst av mink, mårhund, bisam eller andra främmande arter.

För den jakt som får bedrivas i reservatet ska anslag sättas upp vid informationstavlan vid parkeringen söder om reservatet, samt vid behov på annan lämplig plats under tiden för jaktens utövande.

Fisket innehas av fiskerättsägarna.

Natura 2000

Delar av reservatet ingår i EU:s nätverk av skyddade områden, Natura 2000. För Natura 2000-området finns en bevarandeplan i vilken det anges vad som krävs för att upprätthålla gynnsam bevarandestatus för utpekade habitat och arter. Målen och åtgärderna i denna skötselplan är utformade för att överensstämma med de mål som finns i bevarandeplanen. Vissa mål i bevarandeplanen har dock av praktiska skäl ej införlivats i skötselplanen för reservatet.

Förvaltning och tillsyn

Länsstyrelsen utser en ansvarig för skötsel, underhåll och praktisk tillsyn av informationstavlor, markeringar med mera. Uppdraget regleras i avtal. Länsstyrelsen ansvarar för tillsynen när det gäller efterlevnaden av reservatsbestämmelserna.

Skötselområden med bevarandemål och åtgärder

Området har indelats i 7 skötselområden, se skötselplanekartan

Skötselområde 1

Strängflarkkärr

Övergripande mål

Att strängflarkkärret har en naturlig hydrologi och utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer.

Åtgärder

Inga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 2

Övrig myrmark och skogsbevuxen myr

Övergripande mål

Att myrarna har en naturlig hydrologi och utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer

Detta innebär bland annat att:

- de diken som finns på och intill myrarna inom naturreservatet inte har någon negativ inverkan på våtmarken och dess biologiska mångfald.
- myrarna är i huvudsak fria från träd och buskar uppkomna som en följd av dikning.
- främmande trädslag förekommer inte.

Åtgärder

- Uttag av främmande trädslag
Träd som sprids genom spontan föryngring från bestånd med *Pinus contorta* avverkas.
- Igenläggning av diken
De diken som har negativ inverkan på hydrologin ska läggas igen. Dikenas utbredning framgår av beslutskartan och skötselplanekartan. Dikesigenläggningar får inte påverka omgivande markägares fastigheter genom tydligt förhöjda vattennivåer. Skulle så ske ska reservatsförvaltaren genomföra åtgärder uppströms översta dämnet för att motverka de förhöjda vattennivåerna.
- Slyröjning
Gamla dikesvallar röjs fri från sly och mindre träd.

Om nya diken påträffas inom reservatet bör även dessa läggas igen.

Inga övriga åtgärder förutom uppföljning

Skötselområde 3

*Avverkade och befintliga bestånd med *Pinus contorta**

Övergripande mål

Att tillskapa brandpräglad skog i området.

Detta innebär bland annat att:

- främmande trädslag förekommer inte.
- det brinner i skötselområdet i snitt var 50:e år (vildbrand eller naturvårdsbränning).
- minst 10% av träden i de brända bestånden har fått stamskador (bildat brandljud) eller dödats av branden. Målet gäller som snittmått över hela skötselområdet.
- mer gynnsamma förhållanden (som t.ex. tunnare humustäcke) för marksvampfloran (framförallt marktaggsvampar) har skapats.
- de diken som finns på och intill skogsmarken inte har någon negativ inverkan på den naturliga hydrologin.

Åtgärder

■ Igenläggning av diken

De diken som har en negativ inverkan på hydrologin ska läggas igen. Dikenas utbredning framgår av skötselkartan. Dikesigenläggningarna ska endast ske om det är genomförbart utan att påverka omgivande markägares fastigheter negativt genom tydligt förhöjda vattennivåer. Skulle det mot förmodan ske ska reservatsförvaltaren kunna genomföra åtgärder uppströms översta dämnet för att motverka förhöjda vattennivåer på grannfastigheter.

■ Uttag av främmande trädslag

Alla bestånd med *Pinus contorta* tas bort. Vid avverkningen ska även uttag av GROT (grenar och toppar) göras. Enskilda träd som uppkommer genom spontan förnygring tas bort.

■ Naturvårdsbränning

Ett av huvudsyftena med naturvårdsbränningarna på de avverkade contortaytorna är att tillskapa ett framtida brandpräglat bestånd genom att branden påverkar humusskiktet för att möjliggöra nya gröningspunkter för groddplantor. När en ny generation tallar vuxit upp görs en ny naturvårdsbränning. De skadade träden kådimpregnerar sig för att läka stamskadan och blir därigenom mer motståndskraftiga mot svamp- och insektsangrepp. På så sätt kan de växa upp och bli mycket gamla för att sedan stå väldigt länge som torraka. Inför genomförandet av naturvårdsbränning i naturreservatet ska en detaljerad bränningsplan tas fram för respektive del inom skötselområdet som skall brännas. Särskild hänsyn ska tas till fågellivet t.ex genom att välja att bränna utanför häckningsperioden.

Om nya diken påträffas inom reservatet bör även dessa läggas igen.

Inga övriga åtgärder förutom uppföljning

Skötselområde 4

Brandpräglade tallbestånd

Övergripande mål

Att upprätthålla och till del återskapa brandpräglad tallskog i området.

Detta innebär bland annat att:

- det brinner i del av skötselområdet i snitt var 50:e år (vildbrand eller naturvårdsbränning).
- minst 10% av träden i de brända bestånden har fått stamskador (bildat brandljud) eller dödats av branden. Målet gäller som snittmått över hela skötselområdet.
- mer gynnsamma förhållanden (som t.ex. tunnare humustäcke) för marksvampfloran (framförallt marktaggsvampar) har skapats.

Åtgärder

■ Naturvårdsbränning

Ett av huvudsyftena med naturvårdsbränningarna är att upprätthålla och till del återskapa brandpräglade bestånd genom att branden skadar framförallt de lite yngre tallarna. De skadade träden kådimpregnerar sig för att läka stamskadan och blir därigenom mer motståndskraftiga mot svamp- och insektsangrepp. På så sätt kan de växa upp och bli

mycket gamla för att sedan stå väldigt länge som torraka. Inför genomförandet av naturvårdsbränning i naturreservatet ska en detaljerad bränningsplan tas fram för respektive del inom skötselområdet som ska brännas. Särskild hänsyn ska tas till fågellivet t.ex genom att välja att bränna utanför häckningsperioden.

Inga övriga åtgärder förutom uppföljning

Skötselområde 5

Övrig skogsmark

Övergripande mål

Att låta skogsmiljöerna utvecklas fritt efter naturligt förekommande processer med de strukturer, såsom gamla träd och döda stående och liggande träd, som är kännetecknande för ett naturligt fungerande skogsekosystem samt att Mellankälsmyran har en naturlig hydrologi.

Detta innebär bland annat att:

- de diken som finns på och intill skogsmarken inte har någon negativ inverkan på den naturliga hydrologin.

Åtgärder

- Igenläggning av diken

Diket som avvattnar Mellankälsmyran samt övriga diken som har en negativ inverkan på hydrologin ska läggas igen. Dikenas utbredning framgår av skötselkartan.

Dikesigenläggningarna ska endast ske om det är genomförbart utan att påverka omgivande markägares fastigheter negativt genom tydligt förhöjda vattennivåer. Skulle det mot förmodan ske ska reservatsförvaltaren kunna genomföra åtgärder uppströms översta dämnet för att motverka förhöjda vattennivåer på grannfastigheter.

Om nya diken påträffas inom reservatet bör även dessa läggas igen.

Inga övriga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 6

Sjöar och vattendrag

Övergripande mål

Målsättningen är att låta sjöar och vattendrag utvecklas efter naturligt förekommande processer.

Detta innebär bland annat att:

- vattendraget har ett naturligt lopp och att de delar som påverkats av människan har en naturlig hydrologi.

Åtgärder

- Vattendragsåterställning

Vattendraget Storbäcken i nordost är till stor del opåverkat men punkinsatser så som att återföra stenar och block i bäckfåran behövs bitvis så att vattnet flyter fram långsammare i fåran. Helt opåverkade sträckor lämnas utan åtgärder.

- Provfiske
 - Provfiske i Västra sjötjärnen.

Inga övriga åtgärder förutom uppföljning.

Skötselområde 7

Friluftsliv

Övergripande mål

Att låta området vara fortsatt tillgängligt för allmänheten. Dessutom ska besökarna ges information om området och dess naturvärden.

Detta innebär bland annat att:

- aktuell information om reservatet finns på länsstyrelsen hemsida.
- informationstavlor är väl underhållna och finns vid Hästberget i nordväst, vid byn Mossaträsk samt vid huvudentrén i söder (se skötselplanekarta).
- stigar och spänger är väl markerade och underhållna.
- rastplatser är väl underhållna

Åtgärder

- Parkeringsplats
 - Det ska finnas möjlighet att parkera med bil vid vändplanen i söder.
- Stigar och spänger
 - Underhålls vid behov.
- Informationstavlor
 - Varje informationstavla ska beskriva naturvärden. Vid huvudentrén i söder samt vid ett åtgärdat dike ska skyltar finnas med information om LIFE-projektet.
- Information på hemsidan
 - Informationen på hemsidan uppdateras vid behov
- Rastplats
 - Rastplatsen med eldstad flyttas från den södra parkeringen till en lämplig plats vid slutet av den stig som går från parkeringen och in i naturreservatet.
- Fågeltorn
 - Ett fågeltorn anläggs på lämplig plats med utsikt över södra delarna av sträng-flarckärret. Om behov finns anläggs spänger till fågeltornet.

Sammanfattning och prioritering av åtgärder

Prio	Åtgärd	Skötsel- omr	Start	Intervall	Finansiering
1	Stigar och spänger	7	2013	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Igenläggning av diken	2	2013	engångsåtgärd	LIFE

1	Uttag av främmande trädslag	2	2013	engångsåtgärd	reservatsanslag
1	Igenläggning av diken	5	2013	engångsåtgärd	LIFE
1	Information på hemsidan	7	2013	vid behov	reservatsanslag
1	Slyröjning	2	2013	engångsåtgärd	LIFE
1	Informationstavlor	7	2015	engångsåtgärd	LIFE/reservatsan
1	Igenläggning av diken	3	2013	engångsåtgärd	LIFE
1	Parkeringsplats	7	2014	vid behov	reservatsanslag
1	Vattendragsåterställning	6	2013	engångsåtgärd	LIFE/reservatsan
1	Uttag av främmande trädslag	3	2013	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Rastplats	7	2013	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Provfiske	6	2015	engångsåtgärd	reservatsanslag
2	Naturvårdsbränning	4	2017	vid behov	reservatsanslag
2	Naturvårdsbränning	3	2014	vid behov	reservatsanslag
3	Fågeltorn	7	2015	engångsåtgärd	reservatsanslag/L

Uppföljning

Uppföljning av reservatets syfte och gynnsam bevarandestatus för miljöer och arter är en prioriterad uppgift för reservatsförvaltningen, förutom de åtgärder som anges ovan.

En fågelinventering som uppföljning av den inventering som gjordes innan projektet påbörjades planeras att genomföras år 2015 inom LIFE-projektet för att se om eventuella förändringar kan ses i fågelfaunan med anledning av restaureringsåtgärderna.

Den uppföljning av åtgärder som genomförs inom ramen för LIFE-projektet under projektperioden 2010-2015 bör söka genomföras av reservatsförvaltningen även efter att projektet löpt ut.

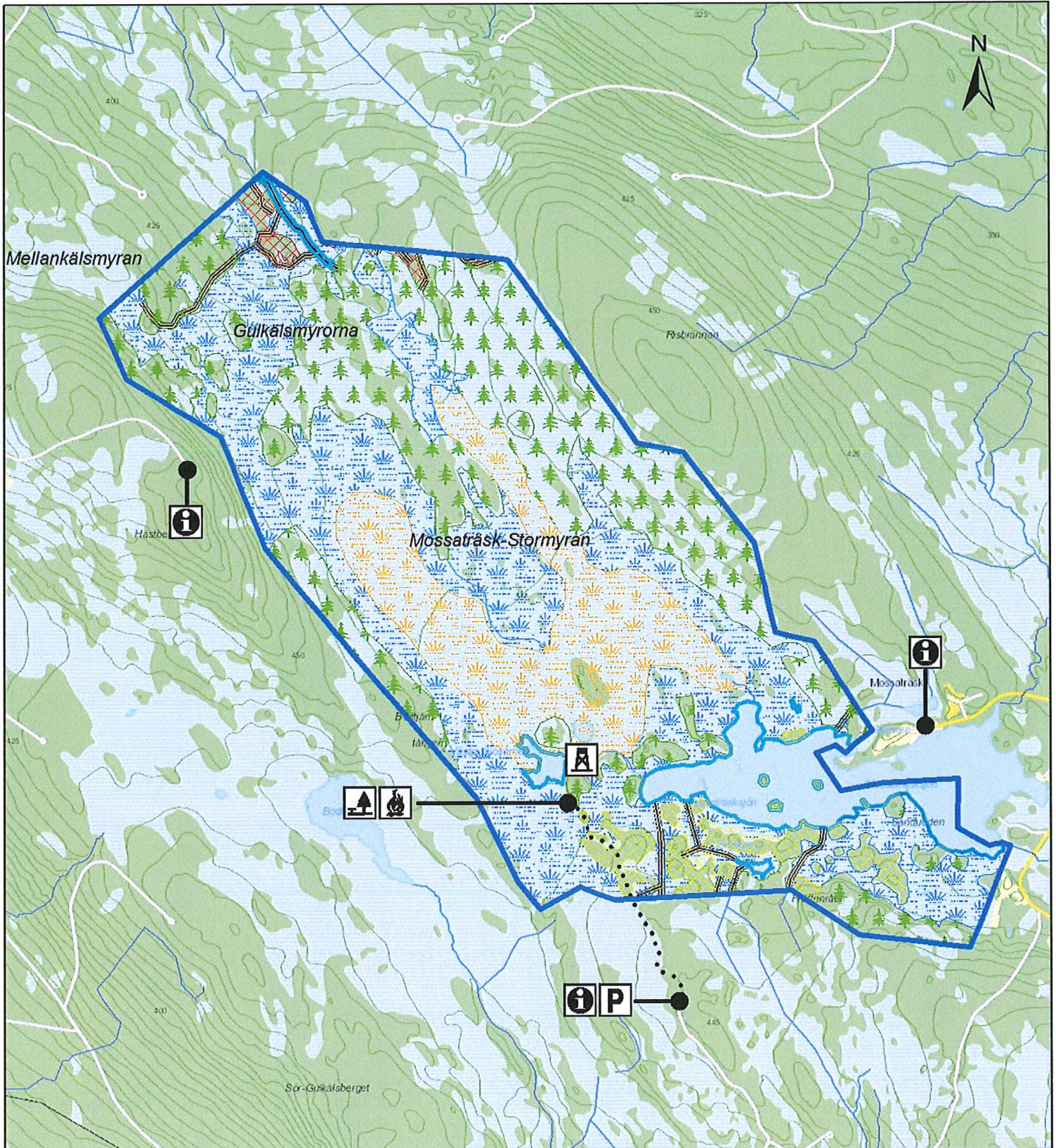
Sammanfattning av uppföljning

Skötsel-omr	Kvalitetsmål	Intervall
2	myrarna är i huvudsak fria från träd och buskar uppkomna som en följd av dikning.	löpande tillsyn
2	främmande trädslag förekommer inte.	löpande tillsyn
2	de diken som finns på och intill myrarna inom naturreservatet inte har någon negativ inverkan på våtmarken och dess biologiska mångfald.	löpande tillsyn
3	mer gynnsamma förhållanden (som t.ex. tunnare humustäcke) för marksvampfloran (framförallt marktaggsvampar) har skapats.	vid behov
3	minst 10% av träden i de brända bestånden har fått stamskador (bildat brandljud) eller dödats av branden. Målet gäller som snittmått över hela skötselområdet.	vid behov
3	det brinner i skötselområdet i snitt var 50:e år (vildbrand eller naturvårdsbränning).	vid behov

3	främmande trädslag förekommer inte.	vid indikation på ändring
3	de diken som finns på och intill skogsmarken inte har någon negativ inverkan på den naturliga hydrologin.	löpande tillsyn
4	mer gynnsamma förhållanden (som t.ex. tunnare humustäcke) för marksvampfloran (framförallt marktaggsvampar) har skapats.	vid behov
4	minst 10% av träden i de brända bestånden har fått stamskador (bildat brandljud) eller dödats av branden. Målet gäller som snittmått över hela skötselområdet.	vid behov
4	det brinner i del av skötselområdet i snitt var 50:e år (vildbrand eller naturvårdsbränning).	vid behov
5	de diken som finns på och intill skogsmarken inte har någon negativ inverkan på den naturliga hydrologin.	löpande tillsyn
6	vattendraget har ett naturligt lopp och att de delar som påverkats av människan har en naturlig hydrologi.	löpande tillsyn
7	stigar och spänger är väl markerade och underhållna.	löpande tillsyn
7	informationstavlor är väl underhållna och finns vid Hästberget i nordväst, vid byn Mossaträsk samt vid huvudentrén i söder (se skötselplanekarta).	löpande tillsyn
7	rastplatser är väl underhållna	löpande tillsyn
7	aktuell information om reservatet finns på länsstyrelsen hemsida.	löpande tillsyn

Mossaträsk-Stormyrans naturreservat

Skötselplanekarta

1:28 000

Länsstyrelsen Västernorrland © Lantmäteriet

0 200 400 600 800 1 000
Meter

Skötselområden

- Skötselområde 1
- Skötselområde 2
- Skötselområde 3
- Skötselområde 4
- Skötselområde 5
- Skötselområde 6

- Informationstavla
- Fågeltorn (preliminär placering)
- Parkering
- Reservatsgräns
- Rastplats
- Stig
- Eldstad
- Diken

Dnr: 511-6749-12
Länsstyrelsen Västernorrland

